לאויו סה טוש"ע א"ח סי

שלו סעיף א: שלו סעיף א: בג ב מיי פ״א שם הלי

שם פעיף ג: מד ג מיי פ״ה מהלי דעות הלכה ד

ופכ"א מהלכות איסורי ביאה הל' יב סמג לאוין

הכו טור ש"ע א"ח סי' רמ

ה סמג שם טוש"ע

במחובר], ב) [בערוך גרים בגרדאו. ג) ולעיל ו. חוליו ובד"ם ועוד הגי׳ גם לקמן ואמר רמי בר שדכין, ו) שבת נה., ו) נדה לא: מ) נדרים כ: ע) ול"ל יונתן], י) [אבות דר"נ פרק א ע"ש], כ) יבמות סב:, ל) גירסת ע"י דאסירא ליחודי בהדי גברא דלאו בהדי איתתא דלאו דידיה. מ) עי׳ חוס׳ מגילה כא. [ד"ה אלמלא], כ) חולין נו:, ם) בס"ח: חבל יבשין, ע) ותהלים מהו, פ) בס"ח נוסף: דרך ארן, ל) ל"ל תכין,

הגהות הב"ח

(A) גם' משתוקקת אלבעלה: (ב) שם הכי קאמר לה זבינא ליך זיגה וכו׳ שונרא לישמטיה ליך: (ג) רש"י ד"ה קא נתרי ואסי למישרי ' בלח כנ״ל ותיבת ביה נמחק: (ד) ד״ה עוקלי אשפי״ה כפוף מתחתיו: (ה) ד"ה בימות החמה כ״ל קודם ד"ה סיים:

גליון חש"ם

גמ' הא והא בימות החמה. ברי"ף ורא"ש הגי שם ואי בעית אימא הא והא דסיים מסאניה. הרי"ף כאן השמיט ב' לוקימתות דעוקלי ודשרכה אבל בשבת פרק ואלו דאית ליה שרכא ואח"כ להינו כיה שניכח ומח כ אוקימתא דסיים מסאניה ואח"כ אוקימתא דעוקלי. ושם איתא ועוחסי והיינו כמו עוקלי. ע' בערוך ערך : עקום

מוסף רש"י

בקעה מצא וגדר בה גדר. עמי הארלים היו גדר. עמי החרנים יייו ומזלולים במלות, והחמיר במלות, לעשות סיי. העבירה, ירולה כאדם הגודר בחעה פרונה לשומרה (לעיל 1.). יבעול וישנה. שמחוך תחות מהא ראשונה בעילה מזרעת, ונהי נמי דתזריע לות בנו, הסף כנו דעות כל אחריו, מקדום הורעתה בכעילה שניה (נדה לא:). אינה תובעת בפה דמרליא קמיה, מראה לו ממוך דבריה כגון לאה, דמההיא נפקי בני מעליא (ודריח כ:).

רבינו חננאל (המשר)

ואסקינא. והשתא דקיימא לז כר׳ שמעוז דאמר דבר שאין מתכוין מותר, כולהו שרו בין בימות החמה

מנמלה. דכחיב (משלי ו) ל) אגרה בקיך לחמה ואין אחת גוולת מאכל חברתה: ועריות מיונה. שאינו נוקק אלא לבת זוגו: ליה. במה ליקח: זיגא. מלבוש שקורין קוט"ה: לכסר הכי. לאחר בעילה שמנענע וכופף ראשו לה לארץ: אי אים מתני' שראני בין לית להו. בין מסיים מסאני בין לא סיים, בין אית להו עקוסא בין לית להו, בין בהיזמי והיגי בין בשאר

הולך ופושט כנפיו והוא פיום

כדחמר לקמן שחומר לה לקנות

מחחול. שאינו מטיל רעי בפני

מלבוש

אדם

שמגיע לארך: לניעום

ומכסה לואתו: וגול

ציבי, ככלהו שרי. אסור לאדם לכוף אשתו לדבר מצוח, שנאמר ואץ ברגלים חוטא. וכל הכופה הווין לו בנים שאינן מהוגנין, דכתיב גם בלא דעת נפש לא טוב, נפש היוצאה מביניהן לא טובה. כל אשה שתובעת בעלה, כגון לאה שכתוב בה ותצא לאה לקראתו וגו׳ ונפק מיניה יששכר דכתיב ביה ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל. ובדורו של משה כתיב ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידועים ואילו נבונים לא אשכח. והא דאמרו ם התארובה היא למסור מדב ביו הקור האור היא שבטב כם המגב הומבים הידור סו היא רבובים אי השפור והיא המדון שתובעת בעלה, לאו תובעת ממש תביעה בפה, אלא דמרציא ארצוניי קמיה בלבישת (בגדים) נאים ותקונם של גוף, ודברים בניחותא שמרגילין את האדם לדבר מצוה. י׳ קללות נתקללה חוה. הרבה ארבה וכו'. ומנודה מכל אדם, דאשה אחת אסורה להינשא לשני אנשים כאחד. א"ר יוחנן אלמלא לא נתנה תורה לישראל למדנו צניעות מחתול. שאינו בועל אלא במקום סתר. גזל מנמלה, שמכינה בקיץ לחמה. עריות מיונה, שאינה מקבלת עליה זכר אלא זכר המיוחד לה. דרך ארץ מתרנגול, שמפייס ומראה לתרנגולת בכנפו דווגא דכיפי עבידנא ליכי גדולים עד דמטו מאוניך עד לארעא. ונשבע לה אם תשיג ידו ולא יעשה לה, יהי לרצון דנישמטיה שונרא לרישיה דההוא תרנגולא.

דלא קא עביד איסורא. כשהוא יושב ואינו נותן הלאו דבל תגרע והעשה דונתן על קרנות נעקרין מאליהן אבל זה ישיבתו תשמיש הוא שהוא משתמש באילן: יגש. שאין בו לחלוח ולאו מחובר הוא: בימות החמה. יגש מותר דליכא אפי׳ משום מראית העין שהרי ניכר לכל שהוא יבש שאינו מוליא עלין והא דקתני אסור בימות הגשמים שאין ניכר בין לח בין יבש ואיכא משום מראית העין: **קא נחרי פירי.** שנשארו בו משנה שעברה ואתי למשרי (ג) ביה תלישה דלח נהי דעליה דיבש אטו עליה דלח לא גזרי׳ דהיא גופא גזירה מיהו תלישה אטו תלישה נגזר:

בגדודא. יחור שנשרו ענפיו כולם: בקעה מלא. כלומר אינן בני תורה שידעו להזהר כבקעה זו שאין לה שומר והכל פרוץ: ואך ברגלים חוטא. אלמא הלוך נמי חטא קרי ליה והכא איכא חטא שתולש עשבים: לחים. אסור דהוי תולש. יבשיום כתלושיו דמי: סיים מסאני. שרי: לא סיים מסאני. אסור שעשבים נדבקין בקשרי אלבעותיו ונתלשין: עוקנא. אשפי״א (י) כפול מתחתיו והעשבים נדבקים שם ותולשן: שרכח. פתילה ארוכה שהעשב ארוך אסור: (ס) בימות החמה. זרע יש בגבעולין ומשירן: כר"ש. דאמר דבר שאין מתכוין מותר: לדבר מלוה. תשמיש: ברגלים. לשון תשמיש דכתיב (שופטים ה) בין רגליה כרע נפל שכב: גם בלא דעת. רישא דהאי קרא אן ברגלים הוא: נפש לא טוב. לא טובים הבנים הנעשים בלא דעת האשה שהיה בעלה אך ברגלים: הבועל ושונה. שמטריחה: לדעת. האשה: יבעול וישנה. שמחמת ביחה רחשונה נתחוה האשה והולבשה תאוה וכשבא ביאה שניה היא מזרעת תחילה והיכא דהיא מזרעת תחילה יולדת זכר: לדבר מלוה. תשמיש: נכונים. מבינים דבר מתוך דבר: יששכר. לחה תבעה את יעקב לדבר מלוה ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך וגו': לער עבור. עוברות חולות הן: כמשמעו. לער הלידה: משחוקקת. מתאוה לתשמיש: והוא ימשל בך. שהוא מושל לומר בפה תאות לבו והאשה בלב ובושה להוליא בפה: דמרלייה הרלויי קמיה. מראה לפניו עניני חיבה: עטופה כאבל. בושה לנאת בראשה פרוע: מנודה לכל אדם. לקמיה מפרש שאסורה לכל אדם חוץ מבעלה והאיש נושא נשים וחבושה בבית החסורים. הרבה: כל כבודה בת מלך פנימהש: ללילים. שד: כנהמה. שכורעת כשהיא משתנת ודרך פרידה לעשות כן: כר לבעלה. שהוא למעלה בשעת תשמיש: שבה הוא לה. יושבת ומשתנת בלניעות ואינה חסרה כלום בדבר ונעשית כר לבעלה אין לה טורח כל כך טורחו מרובה משלה: מלפנו. מלמדנו: שנתן בהם ארץ. מבהמות חכמה להורות לנו 0: שמפיים.

דלא הא עביד איסורא אבל הכא דהא עביד איכורא הכי נמי דירד תני חדא אחד אילן לח ואחד אילן יבש ותניא אידך בד"א בלח אבל ביבש מותר אמר רב יהודה ל"ק כאן בשגזעו מחליף כאן בשאין גזעו מחליף גזעו מחליף יבש קרית ליה אלא לא קשיא כאן בימות החמה כאן בימות הגשמים בימות החמה 6 הא נתרי פירי בדליכא פירי והא קא נתרי קינסי ס בגדודא איני והא רב איקלע לאפסטיא ואסר בגדודא י רב בקעה מצא וגדר בה גדר: אמר רמי בר יי אבא אמר רב

מיחיבי אסי אסור לאדם שיהלך על גבי עשבים בשבת משום שנאמר ואץ ברגלים חומא תני חדא מותר לילך ע"ג עשבים בשבת ותניא אידך אסור ל"ק הא בלחים הא ביבשים ואי בעית אימא הא והא בלחים ולא קשיא כאן בימות החמה כאן בימות הגשמים ואיבעית אימא • הא והא בימות החמה ול"ק הא דסיים מסאניה הא דלא סיים מסאניה 9 ואיבעית אימא הא והא דסיים מסאניה ול"ק הא דאית ליה עוקצי הא דלית ליה עוקצי ואיבעית אימא הא והא דאית ליה עוקצי הא דאית ליה © שרכא הא דלית ליה שרכא יי והאידנא דקיימא לֹן בר"ש בולהו שרי: ואמר רמי בר חמא אמר רב אסי י אסור לאדם שיכוף אשתו לדבר מצוה שנאמר ואץ ברגלים חומא וא"ר יהושע בן לוי כל הכופה אשתו לדבר מצוה הְויין לו בנים שאינן מהוגנין אמר רב איקא בר חיננא מאי קראה יגם בלא דעת נפש לא מוב תניא נמי הכי גם בלא דעת נפש לא מוב זה הכופה אשתו לדבר מצוה ואץ ברגלים חומא זה הבועל ושונה איני " והאמר רבא הרוצה לעשות כל בניו זכרים יבעול וישנה ל"ק כאן לדעת כאן שלא לדעת: "א"ר שמואל בר נחמני א"ר " יוחנן כל אשה שתובעת בעלה לדבר מצוה הווין לה בנים שאפילו בדורו של משה לא היו כמותן דאילו בדורו של משה כתיב 2 הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם וכתיב 1 אשכח את ראשי שבמיכם אנשים חכמים וידועים ואילו נבונים לא אשכח ואילו גבי לאה כתיב זותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך וכתיב יומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה שכרתיך וכתיב מאָתִים וכל אָחיהם על פיהם איני והאמר רב יצחק בר אבדימי י עשר קללות נתקללה חוה דכתיב י אל האשה אמר הרבה ארכה אלו שני מפי דמים אחת דם נדה ואחת דם בתולים עצבונך זה צער גידול בנים והרוגך זה צער העיבור בעצב תלדי בנים כמשמעו י' ואל אישך תשוקתך מָלמד שהָאשה משתוקקת 🚳 על בעלה בשעה שיוצא לדרך והוא ימשל כך מלמד שהאשה תובעת בלב והאיש תובע בפה זו היא מדה מובה בנשים י כי קאמרינן דמרציא ארצויי קמיה הני שבע הווין כי אתא רב דימי אמר עמופה כאבל ומנודה מכל אדם וחבושה בבית האסורין מאי מנודה מכל אדם אילימא משום 0 דאסיר לה ייחוד איהו נמי אסיר ליה ייחוד אלא דאסירא לבי תרי במתניתא תנא מגדלת שער כלילית ויושבת ומשתנת מים כבהמה ונעשית כר לבעלה ואידך הני שבח הוא לה דא"ר חייא מאי דכתיב ז מלפנו מבהמות ארץ ומעוף השמים יחכמנו מלפנו מבהמות זו פרידה שכורעת ומשתנת מים ומעוף השמים יחכמנו זה תרנגול שמפיים ואחר כך בועל אמר רבי יוחנן 🌣 אילמלא לא ניתנה תורה היינו למידין צניעות מחתול וגזל 0 מנמלה ועריות מיונה דרך ארץ מתרנגול שמפיים ואחר כך בועל ומאי מפיים לה אמר רב יהודה אמר רב הכי קאמר לה 🌝 זביננא ליך זיגא דממו ליך עד כרעיך לבתר הכי אמר לה לישמטתיה לכרבלתיה דההוא תרנגולא אי אית ליה ולא זביננא ליך:

וא"ת והא לעיל אסרינן ביבש דפריך והא נתרי קינסי כו' וי"ל דבאילן שהוא גבוה שייך למגזר טפי משום דמינכר ביה ניתרי הינסי: והאידנא דקי"ל כר"ש כולהו שרי. פי׳ ר״ח דהאי

היתר לא קאי אלא אעשבים דשרי בכל ענין אבל באילן אין להוכיח שם שום היתר אפילו יבש דשייך למיגזר טפי משום דמנכרא מילתא:

לא קשיא הא כלחים הא כיכשים.

סעיף י וטוש"ע אה"ע סי כה סעיף ב: מה ד טוש"ע א"ח סי תורה אור השלם ו. גם בלא דעת נפש לא

2. הָבוּ לְכֶם אֲנְשִׁים חֲכָמִים וּנְבֹנִים וִידְעִים לְשִׁבְטֵיכֶם וַאֲשִׁימֵם רְשִּבְטֵיכֶם וַאֲשִימֵם בּראשׁיכם: דברים איג שבטיכם אַנשים חַכמים וָאָתֵן אֹתָם עַלֵיכֶם שְׂרֵי עַלִיכֶם שְׁרֵי אלפים ושרי מאות ושרי ושרי עשרת

דברים א טו 4. וַיָּבֹא יַעַקֹב מְן הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וַתַּצֵא לַאָה לְקָרֶאתוֹ וַתֹּאמֶר אַלִי לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אַלִי תבוא כי שכר שכרתיה בַלַילָה הוא:

בראשית ל טז בראשית ל טו 5. וּמְבָּנִי יִשְּׁשׁבְּר יוֹדְעִי בִּינָה לָעִתִּים לְדַעַת מִה יַעשָׁה יִשְׁרָאֵל רָאשִׁיהָם מָאַתִּים וְּכָל אֲחַיהָם עַל

דברי הימים א יב לג הַרָבָּה אַרְבֵּה עִצְבוֹנֵךְ וְאֶל אִישֵׁךְ תִּשְׁיִּדְי בְּנִים וְהַרֹנֵךְ בְּעֶצֶב תַּלְדִי בְנִים בּיִּדְ אִישֵׁךְ תִּשׁוּקְתַרְ

בראשית ג טז -7. מַלְפֵנוּ מִבַּהֲמוֹת אֶרֶץ ומעוף השמים יחבמנו:

לעזי רש"י

אישפיא"ה. מסמר (שמתחת לנעל), **קוט"א**.

רב ניסים גאון

י. והשתא דקיימא לן כר׳ שמעון כולהו שרו. היינו ראמר ר' שמעון גורר אדם מיטה כסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ דקא סבר דבר שאינו מתכוין מותר, ואיתה ואמרינן נמי דעיקר דברי ר' יהודה דבר שאין מתכוין אסור במשנת יום טוב ובמשנת בכורות

רבינו חננאל

דלא עביד אסורא]. אבל

הכא דיתוב באיקן עביד איסורא הכי נמי דירד. תני חדא אחד אילן לח ואחד אילן יבש, אסור להשתמש בו. ותניא אידך במה דברים אמורים בלה אבל ביבש, דלא משיר ()עליז, מותר. ופריק רב יהודה הא דתני⁶) אסור בשאין גזעו מחליף, והא דתני יבש מותר בשגזעו מחליף. [ופריך גזעו מחליף יבש קרי ליה אלא] (ו)הא דתני אסור בימות הגשמים, דאיכא (מ)עלין ומשירן. והא דתני יבש מותר, בימות החמה. ואקשינן בימות החמה הא קא משיר פירי. ודחינן באילן דלית ביה פירי. ומשירן. הוא דונני יבש מחור, בימות הזומה. האקשינן בימות הזומה הא קא משיר פירי. ודוזינן באילן דיזת ביה כירי. והוא איכא קינסי. פיר עצים יבשים דקין שנפרכין ברגל או ביד כשעולין או כשיורדין מן האילן. ודחינן באילן גורא, פירוש אילן קרח שאין לו עלין, לא עלין ולא אמירין, אלא הוא יבש כדגרסינן במועד [קטן] ואין משקין שדה גריר במועד. איני והא רב אסר באילן גררא בשבת. ופרקי רב בקעה מצא וגדר בה גדר, כלומר מקום שלא היתה בו תורה כמו בקעה ואסר להן אפיי דבר המותר. פ"א קיסני פירוש עלי האילן. תני חדא אסור להלך על גבי עשבים בשבת. שנאמר ואץ ברגלים חוטא. ותניא אידך מותר. ופרקינן הא דתני אסור ר' יהודה, דימות החמה והא בימות המשמים. דתני מותר ר' שמעון ואמרינן אין בעית אימא הא והא יהי אידודה ולא קשיא הא בימות החמה והא בימות המשמים. "היותר מולה לבם "היותר מולה" ביי היותר מיינו מרמיום ביינו הראש ביינו מרמיום ביינו מרמיום ביינו מרמיום ביינו הראש ביינו מרמיום ביינו מרמיום ביינו מרמיום ביינו מרמים ביינו מרמיום ביינו מרמים ביינות מרמים ביינו מרמים ביינו מרמים ביינות מרמים ביינו מרמים ביינות ביינות מרמים ביינות ביינות מרמים ביינות [ובדאית להו] שראני. עשבים יבשים והן כגון פרוע מתלעתה. או דסים מסאני. 3) דאית בהו עקוסא בהיזמי והיגי.